

עמ"ת 18793/07/19 - דוד גולן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 18793-07-19 גולן(עציר) נ' מדינת ישראל

בפני	כבוד השופטת חיה זנדברג
עורר	דוד גולן (עציר)
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

ע"ר על החלטת בית-משפט השלום בירושלים (כ"ב השופט הבכיר יהושע צימרמן) מיום 3.7.2019 בעמ"ת 18793-07-19.

כתב האישום

- ביום 22.11.2018 הוגש נגד העורר כתב אישום לבית-המשפט קמא ובו וחסלו 11 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (ת.פ. 53631-11-18).
- לפי הטענות בכתב האישום, העורר גרם לאנשים שנקרו בדרכו להעביר לידיו סכומי כסף, כביכול בהלוואה, ולאחר קבלת הכספים היה העורר נעלם. בכתב האישום פורטו 11 מקרים מעין אלו, ונטען שבקבוצות מצג השואו קיבל העורר סך של למעלה מ-100,000 ₪.
- ההחלטה בדבר מעצרו העורר עד תום ההליכים**
ביום 19.12.2018 הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. בית-המשפט קמא עמד על עברו הפלילי של העורר הכולל הרשעות קודמות בעבירות מרמה ומאסרים בפועל אותם ריצה. עוד עמד בית-המשפט קמא על בקשתו של העורר לעבור טיפול גמילה מהמורים, ועל תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו. בית-המשפט קמא קבע כי אין לו אומן ברצונו של העורר בטיפול, ולכן הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.
- ע"ר שהוגש לבית-משפט זה נדחה ביום 20.1.2019 (עמ"ת 41469-01-19, כ"ב השופט רומנוב).

הבקשה ליעוין חוזר

- ביום 29.4.2019 הגיש העורר לבית-המשפט קמא בקשה ליעוין חוזר. העורר ביקש כי יוגש בעניינו תסקיר משלים על מנת שיתאפשר לו לצאת מהמעצר לקהילה טיפולית. בבקשה נטען כי עבר זמן ניכר מאז ההחלטה לצוות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים, וראוי להעניק לו הזדמנות לעבור טיפול גמילה. בבקשה צוין כי בהלך העיקרי טרם החלו להשמע עדי התביעה.
- ביום 30.4.2019 החליט בית-המשפט קמא כי "מבלי לעורר כל צפייה, שירות המבחן יראיין שוב את המשיב [=העורר] ויגיש תסקיר משלים".

התסקיר המשלים

- ביום 6.6.2019 הוגש תסקיר משלים בעניינו של העורר. שירות המבחן העריך כי יש מקום לבחון את שילובו של העורר במסגרת טיפולית כוללת, אינטנסיבית וארוכת טווח לצורך גמילה מהמורים. שירות המבחן ציין כי נקבע לעורר ריאיון בקהילה טיפולית מתאימה.
- ביום 10.6.2019 החליט בית-המשפט קמא כי העורר יובא לריאיון שנקבע.

בקשת המדינה ליעוין חוזר

- ביום 13.6.2019 הגישה המדינה בקשה ליעוין חוזר בהחלטה בדבר הבאת העורר לריאיון בקלה במוסד הגמילה. המדינה טענה כי בקשת העורר ליעוין חוזר לא הועברה למדינה, וההחלטות שהתקבלו בהקשר זה ניתנו ללא קבלת עמדת המדינה. המדינה הדגישה כי היא מתנגדת לבקשה ליעוין חוזר ולהמלצות התסקיר, וביקשה כי יקויים דיון בבקשה.
- 10.10.2019 בבקשה התקיים ביום 18.6.2019. בדיון זה הציע ב"כ העורר כי "אני מציע שהוא יצא לריאיון, ונראה מה התוצאות". עוד הבהיר ב"כ העורר כי "אני מבהיר, כי אין ביציאתו של המשיב מחר לריאיון כדי לעורר כל צפייה בלב המשיב, והבהרתי זאת למשיב באופן חד משמעי, וכל הבקשה הינה על מנת שהמשיב לא יפספס את המועד, כאשר מועד הבא יכול להיות בעוד חודש ימים, ומובן שלאחר הריאיון והתסקיר, נקיים דיון וכל צד יביע את עמדתו העקרונית".
- 11.10.2019 בבקשות זאת, החליט בית-המשפט קמא כי ההחלטה בעניין יציאתו של העורר לריאיון עומדת בעינה, כשבית-המשפט קמא הוסיף וקבע כי "מבהיר למען הסר כל ספק, כי החלטת בית המשפט בעניין יציאתו לריאיון, הינה טכנית במהותה, אין בה כדי להביע כל עמדה, ואין בה לעורר כל צפייה".
- 12.10.2019 הוגש לבית-המשפט קמא תסקיר משלים בעניינו של העורר. בתסקיר נאמר כי העורר נמצא מתאים להיקלט בקהילה הטיפולית וניתן לקבוע לו מועד לקליטה בקהילה. שירות המבחן המליץ אפוא על שילובו של העורר בקהילה הטיפולית.

ההחלטה מיום 3.7.2019

- ביום 3.7.2019 החליט בית-המשפט קמא לדחות את בקשת העורר ליעוין חוזר. בית-המשפט קמא ציין כי התברר שבניתיים בתיק העיקרי הסתיימה פרשת התביעה. על כן, בהתאם לפסיקה אין מקום "לכבול את ידי המותב דרך בתיק העיקרי", ו"בנסיבות אשר בפני ולנכונת התקדמות ההליך, אני סבור כי מן הראוי, להימנע לכללים המנחים בהלכת סוויסה, ולפיהם מן הראוי שילוב בתהליך גמילה, יעשה במסגרת התיק העיקרי".
- על החלטה זו הוגש הערר הנוכחי.

הערר

- בערר טען ב"כ העורר כי יש מקום להורות על שליחתו של העורר לטיפול גמילה נוכח השינוי שחל בעורר מבחינת מוכנותו והבנתו את חשיבותה של הגמילה, בהתאם להמלצת שירות המבחן כשלעמדתו התקיימו התנאים הקבועים בדיון לשליחתו של העורר לטיפול גמילה במסגרת הליך המעצר. ב"כ העורר והעורר עצמו הצביעו על נסיבותיו האישיות של העורר כשיקול נוסף לקבלת הערר. עוד טען ב"כ העורר כי משעה שבית-המשפט קמא הורה על הזמנת תסקיר, החלטתו הנוכחית אינה מתיישבת עם החלטתו בדבר הזמנת התסקיר. לפיכך, ביקש ב"כ העורר לקבל את הערר ולהורות על שליחתו של העורר לטיפול גמילה.
- ב"כ המדינה טען כי דין הערר להידחות. לטענתו, נוכח ההתקדמות המשמעותית בהליך העיקרי ומשלא התקיימו התנאים הקבועים בדיון לשליחתו של העורר להליך גמילה, אין מקום להתערבותה של ערכאת הערר בהחלטתו של בית-המשפט קמא. ב"כ המדינה הדגישה כי טיפול גמילה המדובר עתיד להימשך שנה לפחות וגם מטעם זה אין מקום להיעתר לערר. אשר לטענה בנוגע להחלטת בית-המשפט קמא להזמין תסקיר, ב"כ המדינה ציין כי ההחלטה ניתנה ללא תגובת המדינה, כשבדיון שהתקיים לאחר מכן הבהיר בית-המשפט כי מדובר בהחלטה טכנית שאין בה כדי ליצור ציפיות. מה גם שלטענתו השתנו הנסיבות מאז מתן ההחלטה בדבר הזמנת התסקיר שכן בניתיים חלה התקדמות ניכרת בהליך העיקרי גופו.

דיון והכרעה

- דין הערר להידחות.
- ההליך העיקרי מצוי בשלבים מתקדמים ביותר. פרשת ההוכחות הסתיימה. סיכומי התביעה נשמעו, וסיכומי ההגנה עתידים להיות מוגשים בעוד ימים ספורים (ביום 24.7.2019). התיק נקבע למתן הכרעה דין ליום 14.8.2019 היינו לעוד כשלושה וחצי שבועות.
- בנסיבות אלו, לא ראיתי כי קמה עילה להתערב בהחלטתו של בית-המשפט קמא לפיה אין מקום להורות כבר עתה, במסגרת הליך המעצר, על שליחתו של העורר לטיפול גמילה. יפים לענייני דברי כ"ב השופט מוזו בבש"פ 7750/17 **מדינת ישראל נ' פרוס** (2017):
"ככלל, השלב הראוי לבחינת השמה בקהילה שיקומית הוא בשלב גזירת הדין, כאשר בפני בית המשפט תמונה מלאה בנוגע לנאשם ובידו לשקול בין היתר את הנתונים לגבי העונש הראוי ומשכו... שליחתו של נאשם לטיפול בקהילה טיפולית במסגרת דיון המעצר הוא בגדר הקדמת המאוחר ועלול גם ליצור ציפיות בלב הנאשם ולכבול את ידי המותב דרך בתיק בשלב גזירת דינו של הנאשם... כמציין לעיל, ההליך העיקרי מצוי בשלב מתקדם כאשר המשפט צפוי להסתיים במהלך החודש הבא... בנסיבות אלה ולאור משכה הלא קצר של התכנית הטיפולית... אין טעם להעביר בשלב זה את המשיב לקהילה זמן קצר יחסית קודם להכרעת דינו וגזירת עונשו. מהלך כזה בעת הזאת לא רק שאין בו תועלת מבחינה טיפולית אלא הוא מבוכה מהלך העשי ליצור ציפיות לא מבוססות אצל המשיב ולכבול את ידי המותב דרך בתיק" (שם, בפסקאות 13, 15 להחלטה).
- הוא הדין בענייני. בהתאם להגיונה של פסיקה זו הלך בית-המשפט קמא, וכאמור אין עילה להתערב בהחלטתו.
- אשר לטענת ב"כ העורר לפיה נוכח החלטתו של בית-המשפט קמא להורות על הזמנת תסקיר, לא היה מקום לדחיית בקשתו של העורר לשליחתו לטיפול גמילה: משעה שהוברר שהחלטתו בדבר הזמנת התסקיר ניתנה מבלי שנשמעה עמדת המדינה, כאשר בית-המשפט קמא מבהיר לעורר כי אין בהזמנת התסקיר כדי ליצור ציפיות, אזי דין הטענה להידחות. מה גם שבעת ההחלטה בדבר הזמנת התסקיר ההליך היה בראשיתו וכיום ההליך מצוי לקראת סיומו.
- לפיכך, לא מצאתי עילה להתערב בהחלטתו של בית-המשפט קמא.

ניתנה היום, י"ח תמוז תשע"ט, 21 יולי 2019, בהעדר הצדדים.